

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างเช่น ประเทศไทย เพราะการพัฒนาประเทศนั้น ไม่ว่าจะทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม หรืออื่น ๆ ก็ตาม คุณภาพของบุคคลนับว่ามีความสำคัญมาก การที่จะได้มาซึ่งประชาชนที่มีคุณภาพนั้น เป็นผล เนื่องจาก การจัดการศึกษาที่ดี ดังที่ ก่อ สวัสดิทานิช (2511: 1) ได้กล่าวไว้ว่า "การศึกษานับ เป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งที่รัฐใช้ เพื่อการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ การเมืองและสังคม การจัดการศึกษาอย่างที่มีคุณภาพย่อมส่งผลให้พลเมืองของประเทศ เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ..." ในทำนองเดียวกัน พจนี สะเพียรชัย (2525: 7) ได้มีความ เห็นสนับสนุน เกี่ยวกับเรื่องนี้เช่นเดียวกัน คือ ได้กล่าวว่า "รัฐจึงมุ่งให้การศึกษาเป็นการ เสริมสร้างบุคคลให้มีความรู้ ความคิด และความสามารถในการประกอบอาชีพ มีจริยธรรม คุณธรรม ตลอดจนมีพละทานามัยที่สมบูรณ์"

การพลศึกษาเป็นการศึกษาอีกแขนงหนึ่ง ที่ช่วยส่งเสริมให้สามารถพัฒนาบุคคล ให้บรรลุ ตามความมุ่งหมาย ดังกล่าวแล้วได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นการศึกษาที่มีบทบาทที่ช่วยให้บุคคลได้มี การพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ได้เป็นอย่างดี ดังที่ เกษม สุวรรณกุล (2522: 3) ได้กล่าวว่า "พลศึกษามีส่วนสำคัญในการที่จะช่วยพัฒนากำลังคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านสุขภาพ พละทานามัย และด้านคุณธรรมต่าง ๆ เพื่อให้สามารถพัฒนาประเทศให้มีความ เจริญ รุ่งเรืองต่อไป..." นอกจากนี้ก็ได้มีผู้ที่มีความ เห็นสนับสนุน เกี่ยวกับบทบาทการพลศึกษาที่มีต่อ การพัฒนาบุคคล อีกหลายท่าน เช่น

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2512: 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของวิชาพลศึกษาไว้ว่า "วิชาพลศึกษา คือการศึกษาแขนงหนึ่ง ซึ่งมีวัตถุประสงค์และความมุ่งหมาย ได้มีการพัฒนาการ ทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม"

ไพฑูรย์ จัยสิน (2513: 139) ได้กล่าวถึงความสำคัญของวิชาพลศึกษาไว้ว่า "วิชาพลศึกษา เป็นการศึกษาแขนงหนึ่ง ที่สามารถสนองวัตถุประสงค์ และความมุ่งหมายของการศึกษา กล่าวคือวิชาพลศึกษาเป็นวิชาการศึกษาที่ใช้กิจกรรมการออกกำลังกาย หรือการเล่นกีฬา เป็นสื่อของการเรียน ผลจากการเข้าร่วมกิจกรรม จะทำให้ผู้เข้าร่วมนั้น มีความเจริญ และพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ซึ่งบรรลุตามความมุ่งหมายของการศึกษาที่ได้ตั้งไว้"

จรินทร์ ธาณีรัตน์ (2514: 4) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพลศึกษาว่า "พลศึกษา คือ การศึกษาแขนงหนึ่งที่ใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวทางกาย เป็นสื่อกลางเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย ทางจิตใจ ทางอารมณ์ ทางสังคม และพัฒนาการทางด้านคุณธรรม ทางจิตใจ ตลอดจนการเป็นพลเมืองดีด้วย"

แนช (Nash 1948: 52) และเวย์แมน (Wayman 1960: 39) ได้มีความเห็นตรงกันว่า "การพลศึกษาเป็นการศึกษาแขนงหนึ่งของกระบวนการศึกษาทั้งหมด แต่เป็นการศึกษาที่ใช้กิจกรรมเป็นสื่อ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม"

บุควอลเตอร์ และ แวนเดอร์ซีแวก (BookWalter and VanderZwaag 1965: 4) ได้กล่าวถึงความสำคัญของวิชาพลศึกษาว่า "วิชาพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ซึ่งมีความมุ่งหมายสอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษา วิชาพลศึกษา มิได้เป็นความมุ่งหมายเฉพาะอย่างเท่านั้น แต่มีความมุ่งหมายโดยทั่วไป เช่นเดียวกับการเรียนวิชาอื่น ๆ"

ทอมสัน (Thompson 1971: 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพลศึกษาไว้ว่า "พลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ซึ่งได้อาศัยการจัดกิจกรรมที่ได้เลือกสรรแล้ว เพื่อให้เกิดพัฒนาการในด้านการเจริญเติบโตในทุก ๆ ด้านของร่างกาย และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เป็นพลเมืองดีและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ"

ด้วยเหตุนี้ รัฐได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพลศึกษามาก เห็นได้จาก "ตั้งแต่ประเทศไทยเราได้เริ่มให้มีการจัดการศึกษาแบบสมัยใหม่เป็นครั้งแรก ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แล้ว คือในพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้มีการจัดโครงการศึกษาไทยเป็นครั้งแรกใน พ.ศ. 2441 นั้น ตามหลักสูตรของการเรียนได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนวิชาการบริหารกาย หรือวิชาพลศึกษาเป็นวิชาหนึ่งในการเรียนในชั้นประถมศึกษาและ

มัธยมศึกษาด้วย และต่อมาในแผนการศึกษาแห่งชาติแต่ละฉบับ คือฉบับ พ.ศ.2475 , 2479, 2494 และ 2503 ก็ได้ถือว่าวิชาพลศึกษาเป็นองค์หนึ่งของการศึกษาที่โรงเรียนจะต้องจัดให้มีการเรียนการสอนในโรงเรียนด้วย (วรศักดิ์ เพียรชอบ 2524: 185) สำหรับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับ 2520 ที่ใช้ในปัจจุบัน แม้ไม่ได้แยกการจัดการศึกษาออกเป็นองค์เหมือนกับแผนการศึกษาฉบับก่อน ๆ แต่ก็ถือว่าการศึกษาด้านพลศึกษา มีส่วนสำคัญในแผนการศึกษาแห่งชาติ เช่นเดียวกัน โดยได้กล่าวไว้ในความมุ่งหมายข้อที่ 6 ว่า "ให้มีบุคลิกภาพที่ดีมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ" (กระทรวงศึกษาธิการ 2520: 1) และในหมวด 6 ข้อ 51 ที่ว่า "รัฐพึงจัดการพลศึกษาในทุกระดับการศึกษา และพึงจัดให้แก่ประชาชนโดยทั่วไปด้วย เพื่อเสริมสร้าง และก่อให้เกิดความสำนึกในคุณค่าของการกีฬา สุขภาพอนามัยและกิจกรรมการพักผ่อน" (เรื่องเดียวกัน: 16) นอกจากนี้ยังได้กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาในข้อ 11 ที่ว่า "จัดและส่งเสริมสนับสนุนการ การกีฬา ทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนและประชาชนมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ และมีน้ำใจนักกีฬา (พจน์ สะเพียรชัย 2525: 78)

เนื่องจากพลศึกษาเป็นส่วนสำคัญของการศึกษาดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ดังนั้น แต่ละโรงเรียนจึงได้มีการจัดโปรแกรมพลศึกษา เพื่อส่งเสริมนักเรียนให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ แต่การจัดโปรแกรมพลศึกษาให้ได้ผลต้องจัดเป็นไปตามมาตรฐาน หรืออุดมคติ ดังนั้นเพื่อจะได้ทราบว่าโรงเรียนได้จัดโปรแกรมพลศึกษาได้ตามมาตรฐาน หรืออุดมคติหรือไม่ ผู้วิจัยจึงได้ประเมินสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินสถานภาพโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างประเภทชายล้วน หญิงล้วน และสหศึกษา และระหว่างห้องที่การศึกษาต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร

สมมุติฐานของการวิจัย

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีการจัดโปรแกรมผลศึกษาซึ่งมีคุณภาพในระดับต่าง ๆ ที่สามารถประเมินได้

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสถานภาพโปรแกรมผลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ข้อดกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยถือว่า แบบประเมินที่สร้างขึ้นนี้ครอบคลุมเนื้อหา สามารถใช้ประเมินสถานภาพของโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนได้โดยถูกต้อง และผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบตรงตามความเป็นจริง

ข้อจำกัดของการวิจัย

สถานภาพของโปรแกรมผลศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เป็นสถานภาพของโปรแกรมผลศึกษา ในการศึกษา 2526

ความจำกัดของการวิจัย

สถานภาพ หมายถึง สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

โปรแกรมผลศึกษา หมายถึง โครงการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วยโครงการผลศึกษาในชั้นเรียน

โครงการการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

โครงการการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

โครงการผลศึกษาพิเศษ และโครงการกิจกรรมผลศึกษาเพื่อนันทนาการ และปัจจัยที่จะทำให้การจัดโครงการผลศึกษาได้ผลดี ประกอบด้วยด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ การบริหารการดำเนินการ บุคลากร สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก อุปกรณ์

การดำเนินการสอน การแข่งขันกีฬาภายใน การแข่งขัน
กีฬาระหว่างโรงเรียน การจัดกิจกรรมพลศึกษาพิเศษ
และการจัดกิจกรรมนันทนาการ .

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนรัฐบาลมัธยมศึกษาระดับตอนต้นและตอนปลาย
สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพ-
มหานครทำการสอนตามหลักสูตร พุทธศักราช 2521
กรุงเทพมหานคร หมายถึง จังหวัดที่มีโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
แบ่งการศึกษาออกเป็น 5 ท้องที่การศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้สามารถทราบสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียน
2. เป็นแนวทางในการปรับปรุงสถานภาพโปรแกรม
3. เพื่อ เป็นแนวทางในการใช้เกณฑ์ประเมินสถานภาพของโปรแกรมพลศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย